

ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ต่อการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
Opinions of Rubber Planters in Northeastern Part of Thailand
on the Administration of Rubber Planting Aid Fund

บรรพต วิรุณราช¹

สุชนี เมธิโยธิน²

banpot.buu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสวนยางพารา และ ความคิดเห็นของเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และ เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกสวนยางพาราที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรที่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่มีลักษณะของสวนยางพาราดังต่อไปนี้ 1) ลักษณะดินที่ต่างกัน สภาพแหล่งน้ำที่ต่างกัน ปัญหาดินที่ต่างกัน และเกษตรกรที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูก และวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจากโครงการฯ ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน 2) สภาพพื้นที่ที่ต่างกัน และลักษณะดินที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานจากโครงการฯ ในการให้คำแนะนำ ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ที่จำเป็นให้กับเกษตรกรในสัดส่วนที่แตกต่างกัน และ 3) ลักษณะดินที่ต่างกัน แหล่งน้ำใช้ที่ต่างกัน และการปราบวัชพืชที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของการตรวจสอบเกษตรกรตามงวดงาน (ปีละ 2 ครั้ง) ของเจ้าหน้าที่พนักงานในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ยางพารา เกษตรกร

Abstract

This research aimed to 1) study the general characteristic factors of rubber plants, 2) study the opinions of rubber planters in the northeastern part on the administration of the Office of Rubber Plantation Aid Fund, 3) compare the difference of opinions among the rubber planters on the administration of the Rubber Replanting Aid Fund categorized by the general characteristics of rubber plants and general characteristics of different planters. The research results revealed are as follows: According to the hypothesis test results at the statistical significance at .05 level, the rubber planters had the characteristic factors of 1) different soil aspects, different water resources, different soil problems, and the planters who were and were not the members of local rubber planting community had the opinions on the insufficiency of planting and supporting materials received from the project in different proportions, 2) different areas conditions and different soil characteristics, the rubber planters had the opinions on the insufficiency of numbers of project employees in terms of suggesting and conveying necessary knowledge through the planters in the different proportion, and 3) different soil characteristics, different water resources and different herbicides, the planters had the opinions on the insufficiency of investigating planters according to the term of work (2 times per year) of the employees in the different proportion.

Keywords: rubber, farmers

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ความนำ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญและเป็นที่ต้องการของโลก เพราะผลผลิตจากยางพาราหรือน้ำยางธรรมชาตินั้นสามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายชนิด ทั้งทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ การก่อสร้าง การสื่อสาร การขนส่ง อุตสาหกรรมยานยนต์ ตลอดจนเป็นของใช้ต่าง ๆ ภายในบ้าน ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีพืชตัวใดที่สามารถให้น้ำยางได้ดีเหมือนกับยางพารา จึงทำให้ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมยาง กล่าวคือ เพิ่มจากร้อยละ 43.3 ในปี พ.ศ. 2549 เป็นร้อยละ 44.6 ในปี พ.ศ. 2552 (International Rubber Study Group, 2010 อ้างอิงใน สถาบันวิจัยยาง, 2553, หน้า 4) นอกจากนั้นยางพาราสามารถพบได้มากในประเทศแถบภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศเหมาะสมกับการปลูกยางคือสภาพภูมิอากาศแบบร้อนชื้น เช่น ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย อินเดีย เวียดนาม จีน เป็นต้น จากข้อมูลของ International Rubber Study Group (2010 อ้างอิงใน สถาบันวิจัยยาง, 2553, หน้า 9) ที่รายงานว่าในปี พ.ศ. 2552 ปริมาณการผลิตยางพาราของไทยสูงถึงร้อยละ 32.69 ซึ่งมากที่สุดเป็นอันดับแรกของโลก โดยมีปริมาณการผลิตยาง 3,164,379 ตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออกยางดิบผลิตภัณฑ์ยาง รวมทั้งอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา ทำรายได้ให้ประเทศถึง 402,563 ล้านบาท (สถาบันวิจัยยาง, 2553, หน้า 12)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีแหล่งปลูกยางอยู่ที่ภาคใต้และบางจังหวัดของภาคตะวันออก และต่อมาได้ขยายพื้นที่ปลูกยางไปยังแหล่งปลูกยางทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ดังนั้นในปัจจุบันประเทศไทยจึงมีแหล่งปลูกยางทั้งในภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ โดยมีพื้นที่การปลูกยางในปี พ.ศ. 2553 ทั้งสิ้น 16,889,686 ไร่ โดยภาคใต้มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุด 11,339,658 ไร่ รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2,845,542 ไร่ ภาคตะวันออกรวมภาคกลาง 2,103,908 ไร่ และภาคเหนือ 600,578 ไร่ รวมทั้งสิ้น 64 จังหวัด (สถาบันวิจัยยาง, 2553, หน้า 30) โดยมีสำนักงาน

กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเกษตรกรชาวสวนยาง (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2554, หน้า 15) มีภารกิจที่ต้องดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานของแผนวิสาหกิจฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2554-2559) ด้วยการสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง พัฒนาระบบตลาดยางพาราระดับท้องถิ่น สนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางมีส่วนร่วมในการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน และพัฒนาระบบการจัดการในองค์กร (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2550) ทั้งนี้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางได้ดำเนินการให้คำแนะนำ จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปดูแล ตลอดจนจัดการฝึกอบรมแนะนำความรู้ใหม่ ๆ ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาถึงผลการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง โดยศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ ตาม พรบ. กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ม.21 ระเบียบที่ 2 (พ.ศ. 2540 – 2544) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เพื่อจะได้มีข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานและจัดบริการส่งเสริมการเกษตรให้ตรงกับสภาพความต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

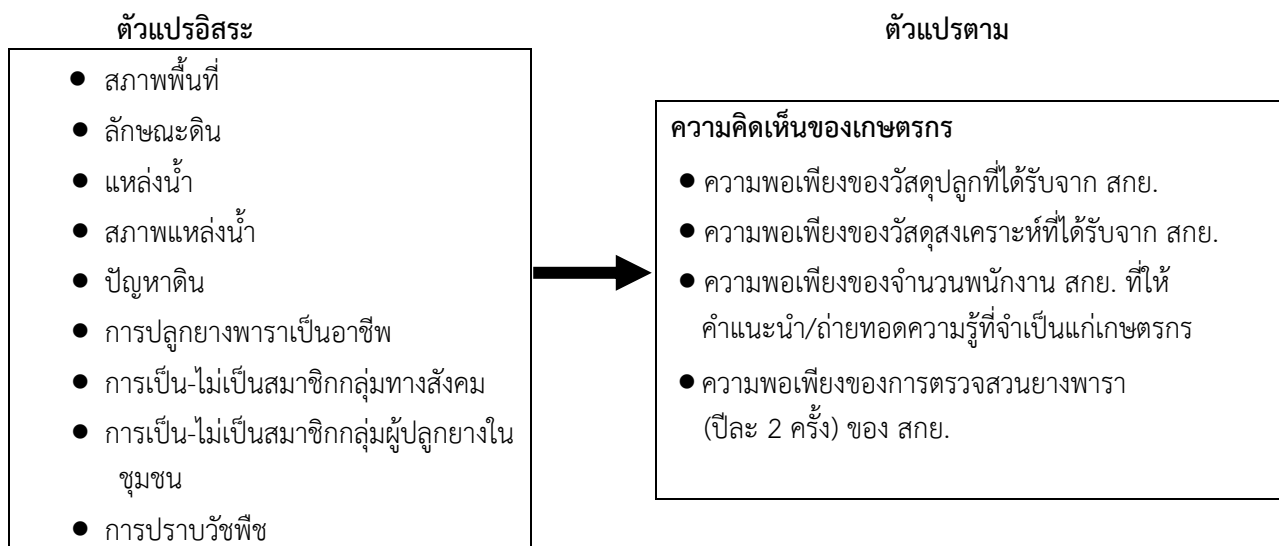
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสวนยางพารา และลักษณะทั่วไปของเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกสวนยางพาราที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่จำแนกตามลักษณะทั่วไป

ของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรที่ต่างกัน

4. เพื่อนำข้อสรุปการวิจัย ให้กับ สกย.เพื่อของบประมาณส่งเสริมการปลูกยางพารากับเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยนี้เป็นเกษตรกรที่ปลูกยางพาราในโครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ตามพรบ. กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ม.21 ทวีระยะที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 19 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย ร้อยเอ็ด นครพนม มหาสารคาม กาฬสินธุ์ สกลนคร มุกดาหาร นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู จำนวน 14,244 ราย

ตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 19 จังหวัดดังกล่าวข้างต้น จำนวน 440 ราย ซึ่งได้จากการสุ่มรายชื่อเจ้าของสวนยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่แบ่งกลุ่มจังหวัดออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

(อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย) จำนวน 125 ราย กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) จำนวน 85 ราย กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด) จำนวน 51 ราย กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) จำนวน 80 ราย และกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ) จำนวน 99 ราย แต่เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความสมบูรณ์และความเป็นไปได้ของข้อมูลปรากฏว่าสามารถใช้ข้อมูลได้เพียง 435 ราย คิดเป็นร้อยละ 98.9 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบเติมคำ ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง

และความเป็นปรนัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ และจากผู้แทน
ของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และ
ได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 ราย เพื่อตรวจสอบ
ความเข้าใจในการใช้ภาษา ความชัดเจนของข้อความถาม
และความเป็นไปได้ของคำตอบ และอื่น ๆ ก่อน
นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติพรรณนา
(Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขต
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของลักษณะทั่วไปของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูก
ยางพาราในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=435)

ตัวแปร	กลุ่มของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สภาพพื้นที่	ที่ราบลุ่ม	226	52.0
	ลาดเทเล็กน้อย	178	40.9
	ลาดชัน	28	6.4
	ควนเขา	3	0.7
	ดินร่วน	29	6.7
	ดินทราย	18	4.1
ลักษณะดิน	ดินร่วนปนทราย	260	59.8
	ดินเหนียว	30	6.9
	ดินเหนียวปนทราย	69	15.9
	อื่นๆ เช่น ดินลูกรัง กรวด	29	6.7
	ไม่มี	43	9.9
แหล่งน้ำ	น้ำฝน	280	64.4
	น้ำชลประทาน	12	2.8
	น้ำบ่อ	43	7.8
	อื่นๆ เช่น น้ำคลอง ห้วย สระ	66	15.2
	มีน้ำตลอดปี	122	28.0
สภาพแหล่งน้ำ	ไม่ได้มีน้ำตลอดปี (มีน้ำเฉพาะฤดูฝน)	313	72.0
	ไม่มีปัญหา	348	80.0
	มีปัญหา	87	20.0

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของลักษณะทั่วไปของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=435) (ต่อ)

ตัวแปร	กลุ่มของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
การปลูกยางพาราเป็น	อาชีพหลัก	339	77.9
อาชีพ	อาชีพรอง	96	22.1
การเป็น-ไม่เป็นสมาชิก	เป็น	130	29.9
กลุ่มทางสังคม	ไม่เป็น	305	70.1
การเป็น-ไม่เป็นสมาชิก	เป็น	400	92.0
กลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชน	ไม่เป็น	35	8.0
วิธีการปราบวัชพืช	ไม่ใช้สารเคมี เช่น ไถ ถาก หวดขีดตัด	224	51.5
	ใช้สารเคมี	211	48.5

จากตาราง 1 ผลการศึกษาลักษณะทั่วไปของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในที่นี้ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีสวนยางพาราที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม (ร้อยละ 52.0) มีดินเป็นลักษณะดินร่วนปนทราย (ร้อยละ 59.8) มีน้ำฝนเป็นแหล่งน้ำในการทำสวนยางพารา (ร้อยละ 64.4) โดยไม่ได้มีน้ำไว้ใช้ตลอดทั้งปี (ร้อยละ 72.0) กล่าวคือ เมื่อถึงฤดูฝนจะมีน้ำฝนไว้พอใช้ แต่พอถึงฤดู

แล้งจะไม่มีน้ำเพื่อใช้ทำสวนยางพารา และสภาพดินโดยส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา (ร้อยละ 80.0) ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก (ร้อยละ 77.9) ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม (ร้อยละ 70.1) แต่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชน (ร้อยละ 92.0) เกษตรกรผู้ทำสวนยางพาราในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการปราบวัชพืชโดยไม่ใช้สารเคมีและใช้สารเคมีเป็นปริมาณพอ ๆ กัน (ร้อยละ 48.5 และ 51.5 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (n=435)

ตัวแปร	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ความพอเพียงของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย.	พอ	339	77.9
	ไม่พอ	96	22.1
ความพอเพียงของวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย.	พอ	322	74.0
	ไม่พอ	113	26.0
ความพอเพียงของจำนวนพนักงาน สกย. ที่ให้คำแนะนำ/ถ่ายทอดความรู้ที่จำเป็นแก่เกษตรกร	พอ	366	84.1
	ไม่พอ	69	15.9
ความพอเพียงของการตรวจสอบสวนยางพารา (ปีละ 2 ครั้ง) จาก สกย.	พอ	362	83.2
	ไม่พอ	73	16.8

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่เกี่ยวกับวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย.

พนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. พบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรมีความคิดเห็นว่าได้เป็นอย่างดีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 77.9, 74.0, 84.1 และ 83.2 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 เป็นการทดสอบสมมติฐาน : ความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกสวนยางพาราที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรที่ต่างกัน

ตาราง 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกสวนยางพาราที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสวนยางพาราและลักษณะทั่วไปของเกษตรกรที่ต่างกัน (n=435)

ตัวแปร	กลุ่มของตัวแปร	ความคิดเห็นของเกษตรกร							
		วัสดุปลูก		วัสดุสงเคราะห์		จำนวนพนักงาน		การตรวจสอบ	
		ไม่พอ (n = 96)	χ^2	ไม่พอ (n=113)	χ^2	ไม่พอ (n =69)	χ^2	ไม่พอ (n =73)	χ^2
สภาพพื้นที่	ที่ราบลุ่ม (n = 226)	52		49		25		29	
	ลาดเทเล็กน้อย (n = 178)	36	3.94	54	6.61	40	10.97*	36	5.97
	ลาดชัน (n = 28)	6	(.27)	8	(.09)	3	(.01)	7	(.11)
	ควนเขา (n = 3)	2		2		1		1	
	ดินร่วน (n = 29)	9		11		6		3	
ลักษณะดิน	ดินทราย (n = 18)	5		5		3		8	
	ดินร่วนปนทราย (n = 260)	51	12.07*	62	11.08*	44	14.78*	48	18.69*
	ดินเหนียว (n = 30)	13	(.03)	10	(.04)	10	(.01)	7	(.00)
	ดินเหนียวปนทราย (n = 69)	11		23		5		5	
	อื่นๆ (n = 29)	7		2		1		2	
แหล่งน้ำ	ไม่มี (n = 43)	13		14		10		5	
	น้ำฝน (n = 280)	63	4.77	79	7.25	36	6.07	44	10.54*
	ชลประทาน (n = 12)	4	(.31)	4	(.12)	2	(.19)	5	(.03)
	น้ำบ่อ (n = 43)	5		5		6		3	
	อื่นๆ (n = 66)	11		11		15		16	
สภาพแหล่งน้ำ	มีน้ำตลอดปี (n = 122)	19	4.16*	24	3.51	23	1.13	22	.190
	ไม่มีน้ำตลอดปี (n = 313)	77	(.04)	89	(.06)	46	(.28)	51	(.663)
ปัญหาดิน	ไม่มีปัญหา (n = 348)	70	3.86*	75	17.72*	50	2.91	55	1.18
	มีปัญหา (n = 87)	26	(.04)	38	(.00)	19	(.08)	18	(.27)
การปลูกยางพารา	อาชีพหลัก (n = 339)	80	2.09	90	.26	49	2.28	51	3.32
	เป็นอาชีพ	16	(.15)	23	(.61)	20	(.13)	22	(.06)
สมาชิกกลุ่มทางสังคม	เป็น (n = 130)	30	.11	29	1.29	18	.56	18	1.14
	ไม่เป็น (n = 305)	66	(.74)	84	(.26)	51	(.45)	55	(.28)
สมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชน	เป็น (n = 400)	93	4.03*	109	4.19*	67	2.93	67	.00
	ไม่เป็น (n = 35)	3	(.04)	4	(.04)	2	(.08)	6	(.95)
การปราบวัชพืช	ใช้สารเคมี (n = 211)	39	3.06	49	1.62	30	.83	22	11.85*
	ไม่ใช้สารเคมี (n = 224)	57	(.08)	64	(.20)	39	(.36)	51	(.00)

ค่าในวงเล็บ () คือ p-value

*p < .05

สมมติฐานที่ 1.3 แหล่งน้ำแตกต่างกัน วัสดุ
ปลูกไมพอ, วัสดุสงเคราะห์ไมพอ, จำนวนพนักงาน
ไมพอ และการตรวจสอบไมพอ แตกต่างกัน พบว่า

สมมติฐานที่ 1.5 ปัญหาดินที่แตกต่างกัน
วัสดุปลูกไม่พอ, วัสดุสงเคราะห์ไม่พอ, จำนวน
พนักงานไม่พอ และการตรวจสอบไม่พอ แตกต่าง
กัน พบว่าเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
กลุ่มที่มีและไม่มีปัญหาดิน แตกต่างมีความเห็น
เกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก
สกก. และ วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกก. ในสัดส่วน
ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีสวนยางพารา
ที่ดินมีปัญหามีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของ

วัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. และ วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่ไม่มีปัญหาในเรื่องดิน ส่วนเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราในสภาพปัญหาของดินที่ต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับ ความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. คิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 การปลูกยางพาราเป็นอาชีพแตกต่างกันวัสดุปลูกไม่พอ, วัสดุสงเคราะห์ไม่พอ, จำนวนพนักงานไม่พอ และการตรวจสอบไม่พอ แตกต่างกัน พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งที่ปลูกยางพาราเป็นอาชีพหลักและรอง แตกต่างกัน ความคิดเห็นต่อวัสดุปลูกไม่พอ, วัสดุสงเคราะห์ไม่พอ, จำนวนพนักงานไม่พอ และการตรวจสอบไม่พอ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมแตกต่างกัน วัสดุปลูกไม่พอ, วัสดุสงเคราะห์ไม่พอ, จำนวนพนักงานไม่พอ และการตรวจสอบไม่พอ แตกต่างกัน พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมที่แตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร รวมถึงความไม่เพียงพอของการเข้าตรวจสอบยางพาราของเกษตรกรคิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.8 สมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางพาราในชุมชนแตกต่างกัน วัสดุปลูกไม่พอ, วัสดุสงเคราะห์ไม่พอ, จำนวนพนักงานไม่พอ และการตรวจสอบไม่พอ แตกต่างกัน พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชนแตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. และ ความไม่เพียงพอของวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชนมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. และ วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชน ส่วน

ความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. จากเกษตรกรในสองกลุ่มดังกล่าวข้างต้นคิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.8 การปราบวัชพืชแตกต่างกัน วัสดุปลูกไม่พอ, วัสดุสงเคราะห์ไม่พอ, จำนวนพนักงานไม่พอ และการตรวจสอบไม่พอ แตกต่างกัน พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใช้สารเคมีกับไม่ใช้สารเคมีในการปราบวัชพืชในสวนแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่ปราบวัชพืชด้วยการไม่ใช้สารเคมีมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงาน สกย. ที่เข้ามาแนะนำในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่ใช้สารเคมีปราบวัชพืช ส่วนประเด็นความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. และจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรพบว่าเกษตรกรที่ใช้และไม่ใช้สารเคมีปราบวัชพืชมีความเห็นคิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลสมมติฐานที่ 1.1 พบว่าเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราในสภาพพื้นที่ที่แตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามา ให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีสภาพพื้นที่ลาดเทเล็กน้อยและสภาพพื้นที่ควนเขามีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงาน สกย. ที่เข้ามาแนะนำในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่สภาพพื้นที่อื่นๆ ส่วนความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. และการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. คิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน **สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรากร โกสยเสวี (2540) กล่าวว่า** พันธุ์ยางที่ใช้ปลูกในแต่ละสภาพพื้นที่ควรมีความเหมาะสมกัน เกษตรกรสามารถเลือกพันธุ์ยางได้ตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละเขตปลูกเป็นการลดความเสี่ยง

ที่เกิดจากการเลือกใช้พันธุ์อย่างไม่ถูกต้องและสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เต็มที่ เพราะว่าพันธุ์ยางนอกจากให้ผลผลิตดีแล้ว ยังมีข้ออื่น ๆ ที่เหมาะสมในแต่ละสภาพพื้นที่ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกวิทย์ ศรีรัมย์ (2553) ที่ศึกษาพบว่าความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดศรีสะเกษในระดับมากเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริม คือ การไปเยี่ยมให้คำแนะนำในพื้นที่ และการจัดหน่วยเคลื่อนที่ออกให้คำแนะนำในพื้นที่

ผลสมมติฐานที่ 1.2 พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราในสภาพดินที่ต่างกันมีความเห็น เกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร รวมถึงความไม่เพียงพอของการเข้าตรวจสอบยางพาราของเกษตรกรในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีสวนยางพาราในสภาพดินเป็นดินเหนียวมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. และความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรอยู่ในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่มีสภาพดินของสวนยางพาราอื่น ๆ ส่วนเกษตรกรที่มีสวนยางพาราในสภาพดินเป็นดินทรายมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. อยู่ในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่มีสภาพดินของสวนยางพาราอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ สุขสวัสดิ์ (2551) ที่ศึกษาเรื่อง สถานการณ์การปลูกยางพาราและความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมในอำเภอพร้าวและไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ และพบว่า ปัญหาอุปสรรค ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา คือ ปัญหาการขาดน้ำในฤดูแล้ง ปัญหาต้นยางพาราตาย และปัญหาในการปลูกซ่อม ไม่ได้รับการสงเคราะห์ปุ๋ยและสารเคมีจากภาครัฐ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประครอง ส่งเสริม (2541) ก็ศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดหนองคายมีความต้องการให้มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าตรวจเยี่ยมและการจัดอบรมในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

ผลสมมติฐานที่ 1.3 พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่แตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่ใช้น้ำจากชลประทานมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงาน สกย. ที่เข้ามาแนะนำในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่ใช้น้ำจากแหล่งอื่น ๆ ส่วนเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราที่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่ต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. และจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิเวศน์ ศรีไชยวงศ์ (2549) ที่ศึกษาความคาดหวังของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกยางพาราในอำเภอเขียงของ จังหวัดเชียงราย และพบว่าเกษตรกรคาดหวังเกี่ยวกับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตในระดับมาก ทั้งนี้เกษตรกรคาดหวังพันธุ์ยางว่าจะได้รับการส่งเสริมพันธุ์ที่ดี มีคุณภาพ

ผลสมมติฐานที่ 1.4 พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราในสภาพแหล่งน้ำที่ต่างกันกล่าวคือ มีน้ำใช้ตลอดปีกับไม่ได้มีน้ำใช้ตลอดปี ต้องสำรองกักเก็บน้ำไว้ใช้ มีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่ไม่ได้มีน้ำไว้ใช้ตลอดปีต้องกักเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนไว้ มีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. ในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่มีน้ำใช้ตลอดปี ส่วนเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราในสภาพแหล่งน้ำที่ต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับ วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. คิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ กิตติพล (2546) ที่ศึกษาถึงบทบาทของสหกรณ์เกษตรกรยางจังหวัดระยองในการแก้ไขปัญหายางพาราของเกษตรกร ที่พบว่าปัญหาของสหกรณ์คือปัญหาที่เกิดจากกระบวนการผลิตที่ไม่มีความรู้ด้านการผลิตที่เพียงพอ ด้านการทำงานมีปัญหาที่จำนวน

กรรมการที่ทำงานในสหกรณ์ไม่เพียงพอ ดังนั้นสิ่งที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ คือ จัดหาผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ด้านการปลูก การดูแล และการผลิตยางให้เกษตรกร

ผลสมมติฐานที่ 1.5 พบว่าเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลุ่มที่มีและไม่มีปัญหาดิน แตกต่างมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. และ วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีสวนยางพาราที่ดินมีปัญหาเห็นความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. และ วัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่ไม่มีปัญหาในเรื่องดิน ส่วนเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสวนยางพาราในสภาพปัญหาของดินที่ต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับ ความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. คิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประครอง ส่งเสริม (2541) ที่ศึกษาความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพาราในจังหวัดหนองคาย และพบว่าปัญหาที่สำคัญของเกษตรกรคือขาดความรู้ด้านการปลูกและได้รับวัสดุการปลูกไม่เพียงพอ จึงมีความต้องการวัสดุการปลูกในระดับมาก เช่น ต้องการยางชำถุง วิธีการตัดแต่งกิ่งยาง การขยายพันธุ์ยาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาศพล ศิริประภา (2543) ที่ศึกษาพบว่าความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น คือ ความต้องการให้เจ้าหน้าที่เข้าไปเยี่ยมสวน จัดอบรมวิทยากรเพิ่มเติม ข้าราชการการต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ กิตติพล (2546) ที่ศึกษาถึงบทบาทของสหกรณ์เกษตรกรยางจังหวัดระยองในการแก้ไขปัญหายางพาราของเกษตรกร และศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับสมาชิกสหกรณ์พบว่าเกษตรกรเข้าเป็นสมาชิกเพราะหวังจะได้รับประโยชน์จากสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ และพบด้วยว่าเกษตรกรมีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การผลิตยาง

ผลสมมติฐานที่ 1.6 พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งที่ปลูกยางพาราเป็นอาชีพหลักและรอง แตกต่างกัน ความคิดเห็นต่อวัสดุ

ปลูกไม่พอ, วัสดุสงเคราะห์ไม่พอ, จำนวนพนักงานไม่พอ และการตรวจสอบไม่พอ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกวิทย์ ศรีรัมย์ (2553) พบว่าเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษต้องการเพียงแค่การแนะนำแหล่งซื้อปัจจัยการผลิตในราคาที่เหมาะสมจากเจ้าหน้าที่โครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลาด นันทโพธิ์เดช (2546) ที่ว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดอุดรธานีส่วนใหญ่มีความต้องการในการส่งเสริมด้วยวิธีการไปเยี่ยมที่สวนยางอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิเวศน์ ศรีไชยวงศ์ (2549) ที่พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกยางพาราในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายมีความคาดหวังในด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากโครงการในระดับมาก

ผลสมมติฐานที่ 1.7 พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมที่แตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร รวมถึงความไม่เพียงพอของการเข้าตรวจสอบยางพาราของเกษตรกร คิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกวิทย์ ศรีรัมย์ (2553) ศึกษาความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรต้องการการสนับสนุนระดับมากในการให้เจ้าหน้าที่ให้บริการความรู้ในพื้นที่การเกษตรจริง และต้องการเอกสารคำแนะนำอย่างเพียงพอกับความต้องการสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิตินันท์ คชนิล (2551) ที่พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดอุดรดิษฐ์ได้เสนอแนะให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเข้าไปเยี่ยมเยียนเกษตรกรมากกว่านี้

ผลสมมติฐานที่ 1.8 พบว่า เกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชนแตกต่างมีความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. และความไม่เพียงพอของวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชนมีความเห็นเกี่ยวกับ

ความไม่เพียงพอของวัสดุปลูกที่ได้รับจาก สกย. และวัสดุสงเคราะห์ที่ได้รับจาก สกย. ในระดับสูงกว่าเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางในชุมชน ส่วนความเห็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนพนักงานที่เข้ามาให้คำแนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และการเข้าตรวจสอบยางพาราของพนักงาน สกย. จากเกษตรกรในสองกลุ่มดังกล่าวข้างต้นคิดเป็นสัดส่วนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาศพล ศิริประภา (2543) ที่ศึกษาความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า เกษตรกรต้องการให้มีการจัดเจ้าหน้าที่ประชุมถ่ายทอดความรู้ การดูงาน การแจกคู่มือและเอกสารแนะนำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะนุช กลางหมู่ (2551) ที่ศึกษาพบว่าความต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่จังหวัดพะเยาคือต้องการให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่องและในปริมาณที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการดำเนินงานและบริการของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง รัฐบาลหรือกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราควรพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางได้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อตัวเกษตรกรเอง และประเทศชาติต่อไปดังต่อไปนี้

1. ควรสนับสนุนและหาแนวทางให้เกษตรกรมีการขุดสระ หรือขุดบ่อน้ำไว้ใช้เพื่อช่วยเหลือต้นยางพาราในภาวะแล้ง ทั้งนี้เพราะเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าร้อยละ 50 มีปัญหาเกี่ยวกับแหล่งน้ำใช้ในสวนยาง

2. เจ้าหน้าที่ของสกย. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจ ให้ความรู้กับเกษตรกรมากขึ้นอย่างต่อเนื่องแบบใกล้ชิด โดยเฉพาะกับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่มีสภาพพื้นที่ลาดเท และควนเขา ลักษณะดินเป็นดินเหนียว สวนยางพาราที่ใช้น้ำชลประทานก็ควรหมั่นเข้าไปดูแลตรวจเยี่ยมสถานที่และน้ำจากชลประทาน รวมถึง

เกษตรกรที่ไม่ใช้สารเคมีในการปราบวัชพืช ซึ่งเกษตรกรกลุ่มนี้ควรได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นรัฐบาลหรือกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราควรให้กำลังใจเกษตรกรที่ไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืชด้วยการเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจ

3. เนื่องจากพื้นที่ปลูกยางพารามีจำนวนมาก แต่จำนวนเจ้าหน้าที่มีค่อนข้างน้อยซึ่งอาจทำให้ดูแลเกษตรกรไม่ทั่วถึง หรือความถี่ในการเข้าเยี่ยมเยียนและพบปะเกษตรกรมีน้อย ดังนั้นควรมีการจัดฝึกอบรมตัวแทนเกษตรกรให้เป็นผู้ชำนาญการเรื่องยางพาราในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรึกษาและขอคำแนะนำจากตัวแทนเกษตรกรดังกล่าวโดยไม่ต้องรอคอยพบกับเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาได้ล่าช้าไม่ทันการ

4. กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราควรที่จะสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่เข้าร่วมโครงการในเรื่องหลักการ ข้อจำกัด และรูปแบบการดำเนินงานของกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพารา ให้เกษตรกรเข้าใจในทิศทางเดียวกัน เพราะจากการศึกษานี้พบว่าเกษตรกรมีความต้องการวัสดุปลูก และวัสดุสงเคราะห์ที่แตกต่างกัน ในกลุ่มเกษตรกรที่มีสภาพของสวนยางพาราที่ค่อนข้างเป็นอุปสรรคต่อการปลูกยางพารา เช่น มีลักษณะดินเป็นดินเหนียว มีน้ำใช้ไม่ตลอดทั้งปี ดินมีปัญหาหมาก่อน รวมถึงเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ปลูกยางพารา ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรเหล่านี้มีความต้องการหรือความคาดหวังว่าจะได้รับวัสดุปลูก และวัสดุสงเคราะห์มากกว่าเกษตรกรกลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรมีความเข้าใจเพื่อจะได้ลดความรู้สึกรอคอยที่มองว่ากองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราขาดประสิทธิภาพในการทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

โครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ ตามพรบ. กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเป็นโครงการฯ ที่มีประโยชน์ เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือเรื่องวัสดุปลูก, วัสดุสงเคราะห์, จำนวนพนักงาน สกย. ที่ให้การแนะนำ และความสม่ำเสมอในการการตรวจสอบ ดังนั้น รัฐบาล ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีโครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ของภาคตะวันออกเฉียง-

เหนือ ตาม พรบ. กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
เป็นประจำต่อเนื่องทุกปี

ดำเนินงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์
การทำสวนยางพารา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงผลการดำเนินงานของ
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางพาราให้
ครอบคลุมพื้นที่ปลูกยางแห่งใหม่
2. ควรมีการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของ
เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในบทบาท หน้าที่ และการ

3. ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคใน
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุน
สงเคราะห์การทำสวนยางพารา รวมถึงความต้องการ
ของเจ้าหน้าที่เพื่อให้รับทราบถึงข้อมูลพื้นฐาน
ข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน และความต้องการการ
สนับสนุนจากหน่วยงาน เพื่อนำผลการศึกษาไปแก้ไข
และปรับปรุงการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกยางพารา
ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการเกษตร. (2553). การผลิต การใช้ และการส่งออกยางของโลก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จิรากร โกสยเสวี. (2540). การวิจัยและพัฒนาการยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง.
ฉลาด นันทโพธิ์เดช. (2546). สภาพการผลิตและความต้องการบริการส่งเสริมการผลิตยางพาราของเกษตรกร
ผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- จิตินันท์ คชนิล. (2551). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัด
อุดรธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ณัฐวุฒิ สุขสวัสดิ์. (2551). สถานการณ์การปลูกยางพาราและความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมใน
อำเภอพร้าวและไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
เชียงใหม่.
- นิเวศน์ ศรีไชยวงศ์. (2549). ความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกยางพาราในอำเภอเชียงของ
จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- ประครอง ส่งเสริม. (2541). ความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพาราในจังหวัดหนองคาย.
วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ปิยะนุช กลางหมู่. (2551). ความพึงพอใจและปัญหาของเกษตรกรต่อการปลูกยางพาราในจังหวัดพะเยา.
วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- มาศพล ศิริประภา. (2543). ความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการผลิตยางพาราในจังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. (2554). ปลูกยางพาราสู่ภาวะวิกฤตโลกร้อน (Diary). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2550). การประเมินผลโครงการปลูกยางพารา เพื่อยกระดับรายได้และความ
มั่นคงให้แก่เกษตรกรในแหล่งปลูกยางใหม่ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2547-2549). กรุงเทพฯ: สำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตร.
- สุรัชย์ กิตติพล. (2546). บทบาทของสหกรณ์การเกษตรยางจังหวัดระยองในการแก้ไขปัญหาการยางพาราของ
เกษตรกร. วิทยานิพนธ์ ปร.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี.
- สุรัชย์ กิตติพล. (2551). คำแนะนำปลูกยางพาราในพื้นที่ปลูกยางใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เอกวิทย์ ศรีรัมย์. (2553). ความต้องการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดศรีสะเกษ.
วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.